

Anno 1696 d: 2, 4, 5, och 6 Majj höltz Ordin: Laga Wåhr Ting medh Fårþa, Högh, Tuna, Idnor, Rogstadh och Ilþbo Sochnar uthj Wåhlstadh gästgifare gårdh, nährwahrande Crono BefallningsMannen Wålbetr:de Johan Broman och fölliande Nembdemän.

Nilþ Erþon i Rogstad,
Jon Larþon i Östanå,
Mårten i Ilþbo,
Pär Swänþon i Ronstad,
Erich Olþon i Åkre,
Johan Pärþon i Bärge.

Nils Pärþon i Mathnäs,
Jon Erþon i Kanskåhle,
Anders Larþon i Håstad,
Erik Pärþon i Trogstadh,
Lars Perþon i Östanwijk,

Sedan Ting och Tingsfredh war uthlyst passerade fölliande.

1.

Dhett hade **Landsskrifaren Wålbetr:de Jean Strandell** till dhetta Tinget låtet incitera **Landbonden Carl Svenson i Sundh** för dhett han sistl: 3 Martij icke allenast skall hafa hootat willia slå Landsskrifaren etc. uthan dhär bredewijdh fält åthskillige Smådeordh, då han om aftonen warit fullsinnat öfer falla Landsskrifaren i dhes eget huus, hwilken bondens onda Desein Landzskrifwaren frucktar wunnit sin fullbordan, dhäräst grannen **Sven Anders Pijga Charin** eij warnat hans pijga att stänga Portarna, begärandes Käranden icke allenast öfer Swaranden här före laga näpst, uthan att han, dhes hustru, barn och boskap måge hädan efter blifa i frijdh emoth Swarandens onda hotelser.

Carl Svenson Præsens, nekar här till aldeles, förmehnandes med wettnesmåhl kunna bewijsa dhet han dhen aftonen intet nåkade äller rörde Landzskrifarens Port, beklagandes sig des uthan att Käranden medh dhes hustru, honom och hans hustru ett och annat oanständigt ökenampn skohla påkasta.

En Ung Landzskrifarens **Möllnaredrängh Oluf Erickson** benembd, berättar att d: 3 Martij om aftonen kom Carl Svenson till honom drucken ifrån Staden, säjandes, nu skall iag gå bort och slå Landzskrifaren rätt bra, och resa honom på eldbrasen, sampt kasta om kull qwarndammen, medh flere ohöfweska ordh.

Bonden Sven Pers Pijga Charin Persdotter berättar sigh hört säijas: att Carl Svenson wille samma afton gå till Landzskrifarens gårdh och göra sig oroligh, dher före åthwarnade hon Landzskrifarens pijga att stänga Porterna om qwällen.

Landzskrifaren tillspordes om någon skada woro tijmat på honom äller dhes folk? Swarar Neij, men befrucktar att som Swaranden är en oroligh Man, och medh Knijfen mycket färdigh, kunde i Kärandens frånwaru lätt något elakt skee och werkställigas.

Swaranden afbadh fljigt hos Käranden om han i någon måtto kunnat honom medh orden emoth brutit, hwilket han dock sig intet kan påminna, uthlofandes H:r Landzskrifaren med dhes folk och anhöriga aldrig i ringaste willia eller tänka förolämpa.

Dheremoth Landzskrifaren förklarade sigh eij obenägen wara honom dhenna dhes förseelþe tillgifa, allenast Landzskrifaren som sagt åhr, hädan efter med sina anhöriga får blifa i frijdh och oförargade, med hwilket förord han och Swaranden nu tillgifer, och att undfå af honom alla förorsakade omkostningar, hwilka Swaranden bewilliade. Dhenna parternas förlikning blef medh handeband bekräftat.

2.

Oluf Olþon i Finflo som inciterat **Jon Mickelson och Johan Larson i Hallsta** för ättio böter, blefo således inför Tingsrätten föreente att Swaranderne Skohla betahla till Oluf Olþon 3 P:r Km:t.

3.

Landzskrifaren Wälbetr:de Johan Strandell hade wähl låtet incitera **Pär Frisk i Wij** för en wedekälka, men berättar sigh wara medh honom därom förlijkt.

4.

Jon Pärson i Åkre som inciterat **Erik Jonson i Blästa** till Tinget för Skada des Swijn honom tillfogat, blef medh Swaranden således förlijkt, att Swaranden skall gifa honom 3 P:r Km:t.

5.

NembdeM:n Mårten Erþon i Wija Rogsta Sochn och Lars Person i Östanbrick, begärte af Tingsrätten, att dhem måtte förunnas lof blifa hemma från Tinget, emädan dhen förres Fader och dhen senares Moder liggia på båhr och skohla begrafas, hwilket dhem Consenterades.

6.

LändzM:n Wällförståndig Anders Bergman anklagade för Rätten **Kåhnan Britta Erickzdotter i Öferbyn** för Lägersmåhl.

Kåhnan præsens, kan till dhenna sin begångne Syndh eij Neka, uthan Säger sig aflat ett Flickebarn, nu för tijden 10 weckor gammal, hwar till är Barnefader en **Ung Dräng Anders Anderson i Öferby**, hwilka tiänt tillsammans uthj en by, men efter Pingstatijdhen förledet åhr hafer han begifet sig här i från till Stockholm, dhäräst han nu förmehnas wahra.

Tingsrätten förhölt Kåhnan dhett hon icke skulle bekänna orätt på Drängen och kanskee någor annor der till woro skyldigh? Swarar: Att hon inga lunda thet gör, uthan hwadh hon bekänt, åhr Sanningen.

Resolut: Tingsrätten finner skähligt i anledning Höglofl. Kongl. Hofrättens Förord: af d: 3 Jan: 1694 till dömme Kåhnan Britta Erickzdotter i Öferby att böta för begått och bekänt Lägersmåhl medh Drängen Anders Anderson sina 20 m:r S:m, sampt efter Kongl. Maj:tz Kyrkiolag stå uppenbahra skrift.

Drängen som eij tillstädes är, skall medh flijt eftersökas och instämmas, på dhet han äfen må för sin förseelße plickta.

7.

Dhett beswärade sigh på dhet högsta **Kyrkioherden i Forsa Ehrewyrdige och Högwällärde H:r Elias Wixner**, huruledes honom på **Prästbohletz** ägor uthj åthskilliga måhl en stor oförrätt skeer, hafandes till dhen änden låtet inkalla **Finnarna Peder Matzon och Thomas Anderson i Fuskåhs**, dhem han förmehnar taget bort Höö för sig, och jempte **Johan Person och Anders Larson** inhängnat och swediat på Prästebohlz skogen. Klagandes Hans Ehrewyrdighet sig och så att som Fuskåhs åhr rätta Fäboställe till Prästgården, öferstijga dheße Finnar wijda dhen rågånghe dhe böra, och Prästebohletz både Skogh och Muhlbeta mycket föröda, Prästebohlet till en obotligh skada.

Samptel: Kåhlarne wed Fuskåhs egönom dheras uthskickade, inlade en Skrift till Tingsrätten, hwaruthinnan dhe påstå, att saken intet till dhetta Forum, uthan under Bergstinget hörer dher dhe willia swara, inwändandes sigh aldrigh hafa giordt Hans Ehrewyrdighet något oskähl, som han klagar.

H:r Pastor urgerade mycket dhär på att Prästebohletz rätt måtte blifa maintinerat. Tingsrätten har på parternas begäran ej annat kunnat än dheras producerade skähl inhämta, men till ingen dom understått sigh skrijda, efter som i föllie af Hans Kongl: Maj:tz nådigste Förordning: 1688 d: 24 Sept: Crono BefallningsMannen äger om dhenna lite Denuncieras, och partes actoris hafa, ty lofar **H:r BefallningzM:n Broman** med aldra första som sker kan, sigh om dhenna H:r Pastoris klagomåhl är kundiga Saken på Prästebohletz vägnar uthföra, anten den då i föllie af Kongl: Maj:tz allernådigste befallning af d: 24 Octobr: 1694 hörer under BergsTingsrätten äller dhenna Instantien. Och som uthom des H:r BefallningsM:n Wälbetr:de Johan Broman tillijka medh H:r Pastore klageligen tillkänna gofo, huruledes en dhel obetäncksamma Menniskor kullrijfva Prästebohletz gårdsgårdar, giöra sig vägen egönom ägorne, låtha boskapen oförswarligen trampa ned ängorna, af hugga Skogen så wed Prästegården, som Fäbodarne Fuskåhs- och **Hiordstadhwallen**; Ty blifer medelst dhetta, hwar och en wedh Laga Straff till görandes, förbuden hädan efter till foga prästebohlen anten Fårþa el:r Högh slijk skada och intrång som ofan förmält och klagat är.

8.

Dhett angafz för Rätten af **LändzM:n Anders Bergman Dahlkars Britta** medh hennes **döttrar Anna** samt **Margretha**, för dhett dhe försummat Kyrkian sistl. 22 Martij, och att Modren Skohlat slaget dottren; Hwilka personer uthj Kyrkioherdens närwaru blefo nu alfarligen förmante sin här efter fljigtigt inställa i Guds Hus, och som Modren allenast Skähligt agat dottren kunde Tingsrätten henne dhär före medh intet straff belägga, i dhett öfriga förmante Modren med Dottren lefa i gudsfrucktan och enighet tillsammans.

9.

Oluf Larson i Halsta sökte wähl nu åter igen efter Laga Stämbning tilltahla **Lars Erson och Petter Bergman i Långbyn** om någon arf; Men som Oluf Larson icke efter Tingsrättens wedh sistledet Tingh uthfaldna Resolution, förskaffat sigh bättre Skähl, till dhenna arzfodran, emädan samma arf är fallen för 40 år sedan och 2:ne arfskiften sedan skedde uthj Sterbhuset; Dy kunde Oluf Larson så mycket mindre i dhes begäran dhenna gången willfahras.

10.

Dhett sökte wähl **Jon Erþon i Norbo Kyrkioby** tilltahla **Lars Larþon i Baldra** och dhes Sohn om en 3:die Mans löhn; Men som Jon Erþons **Swärfader Anders Pärson** sielf gått uth för sin egen gårdh, och Lars Larson hemmanet och gården af Creditorerne Köpt, kunde Jon Erson ingen 3:die Mans löhn tilldömmes, uthan blifer Lars Larson i dhetta måhl befrijat.

11.

Gambla **Pijgan Margretha Pedersdotter i Smedsgården**, som sökte tahla på ett öres Land Jungfru bördh uthi hemmanet Smedzgården, hwilket **Oluf Hanson** nu åboor, blef tillsagt uthnembna sigh en Målsman, så skulle wijdare här om efter frågas.

12.

Bonden Jacob Larson i Gammalsträng och **Soldaten Per Hindrickþon i Flatmo** som waret twijstige om någon arf, Soldaten efter sin hustrus **Morfaders Systrar, Ella och Charin Persdöttrar** i Hus och Jordh i **Gammalsträng** fordrar, blefo således in för Tingsrätten förljikte, emedan dhetta war en Mörck sak, att Soldaten Pehr Hindrickson för samma prætenderade Jordepgl:r 7 RP:r och 20 P:r Km:t skulle nu i ett för alt af Jacob Larson bekomma 30 P:r Km:t, 10 P:r Km:t dhär af i år och resten innan 3:ne år äro förbij, hwar emoth Jacob Larson för Soldaten Per Hindricksons och des medarfwas tilltahl aldehyles skulle wara frij. Hwilket af Tingsrätten Confirmeras.

13.

Ländzmannen Wählförståndig And: Bergman efter föregången laga Citation beswärade sig in för Tingsrätten huruledes dhes granne **Mårten Nilþon i Frägstadh** skall innehafa mehra jordh till sitt hemman än LändsMannen, anhållandes dhär före att några Nembdemän måtte blifa förordnade samma Jordh dhem emällan upmäta och öfersee. Mårten Nilson kunde wijdare här emoth intet excipera, än han förmehnar sig dhes åcker och äng bättre opbrukat och uthwijdgat, än dhe Åboor giort, som för LändsMannen hans hemman bebodt, icke desto mindre ähr han nögdh opartijska Nembdemän dhetta öfersee, hwarföre parterne å begge sijdor uthnembde fölliande Nembdemän som dhem emellan skulle medla, nembl. Mårten Nilson äskade **Jon Erþon i Kongsgården**, och **Anders Larþon i Håstadh**, LändzM:n på sin sijda begärte **Pehr Larson i Wijk** och **Nils Larþon i Hagstadh**, hwilka wedh anfordran hafa sig till Frägstadh att begifa och parterne emällan på bästa sättet jänka.

14.

Uppå **Bonden Johan Andersons** klagomåhl i **Böhle** efter föregången Laga Citation till **Mattz Erþon i Näset** resolverade Tingsrätten att dhett öres Land ängs Jordh liggande i **Diupdahl** Mattz Erþon en långl. tijdh uthj Pant inne haft för 70 P:r Km:t, skall strax i anledning Kongl: Majj:tz allernådigste placat af åhr 1677 uthan ringaste Lösen äller wedergäldning läggas till dhes rätta bohlstadh igen som är Johan Andersons hemman i Böhle.

15.

Och som beklagel:n är slijka procedre medh Jordelotters och ängiers borttsättiande föröfas, ty wed dhette tillfälle inroptes allmogen som en stor dhel woro tillstädes och uplästes Kongl: Majj:tz allernådigste Förord:r och Placat om Skattskyldig Jordzdehlningh 1677 samt dhe flere Kongl: Majj:tz allernådigste Förordningar som uthi förra Protocollen finnes wara Annoterade.

16.

Inkom åther gamla **Pijgan Margretha Pädersdotter**, som för någon Stund sedan uthgick att skaffa sig en Måhlzman som för henne uthi hennes angelägenheter skulle tahla och swara, berättandes sig hafa förmått **Nembdeman Nils Pärþon i Mathnäs Fårþa Sockn** dhertill, som in för Rätten dhett samma tillstodh.

17.

Ehuruwähl **Mattz Anderson i Wijkstadh** sökte refusion af **Pehr Jonson i Ranstad** för bekåstat Knechtlega några åhr sedan mehra än han bordt, lijkwähl som Per Jonson dhen tijdhen ej war på hemmanet uthan Swärfadren, och Mågen nu säger sig af dhenna Knecktelega alztintet weta, befrijas Pehr Jonson i från Mattz Andersons tilltahl i dhetta måhl, serdeles som Käranden ej äller medh några skähl war försedd.

18.

Ehuruwähl LändzM:n Wählförståndig Anders Bergman till dhetta Tingh låtet incitera **Handelsmannen Wäll:t Nils Forsbergh i Stockholm** angående arfzprætention; Så inkommo lijkwähl LändzM:n Bergman så wähl som H:r Nils Forsbergz laga Fullmäktigh **Mons:r Nicolas Quast**, inlefererandes en upprättadt förlikningsskrift dat: d: 4 Majj 1696 af dem begge underskrefen, dher uthj S:r Quast tillstår i så måtto kommet öfereres om dhen strijdige Action som HandelsMannen Wäll:t Nils Forsberg war inciterat före att swara på dhetta Ting, att Niclas Quast efter dhes gifne Fullmakt å sin Principals S:r Forsbergs wägnar försäkrar att låta i Stockholm leferera till LändzMannen Wällförståndig Anders Bergman eller dhes

ombudzman så många penningar som Sängstugu byggningen af **Sahl: Anders Eliason i Trogstadh** till **Ländzmannens Hustru Anna Pedersdotter Bandtleer** Testamenterat, för tijdhen efter Mätesmanna ordom pröfes wärd warda, hwarmed Anders Bergman förklarar sig wara allztingz tillfredz; Cederandes här med all sin præntion som han dhenna och andra gången yrkat, hwar af i anledning, uthj någon måtto Bergman gittat or be:de H:r Forsberg tilltahla, så ändtledigas och befrijas i kraft af dhetta Forsbergh ifrån all wijdare gravation, hwilket att desto oryggeligare hållas måtte, begärtes där öfer Tingsrättens Confirmation. Dhenna parternas emällan frijwilliga ingångna förlijkning blifwer efter begäran af Tingsrätten stadfäst.

19.

Oluf Erson i Stenbo sökte wähl beswära sig öfer **Jon Swänson i Näset** om ett fiskewärke Jon lofat honom att bruka; Men som dhetta fiske wattrn ligger uthför Jon Svensons äng som dhess uthan gönom dom honom är till ärkiänd, kunde Rätten ej äller annat sluta än att Jon Svenson bör dthersammastädes äga sitt fiske wattrn, och stå uthj hans behagh hwem han will efterlåta att fiska där.

20.

Såsom **Sven Olþon i Åsack** låtit incitera för dhetta **Föraren Anders Lijten** för Skuldfordran efter Obligation 20 P:r, hwar till Swaranden ej kunde neka, men beklagar sin fattigdom ganska stor wara. Ty blefo parterne således förlijkte, att Anders Lijten skall med Snickare arbete efter handen af tiena be:te Summa 20 P:r hos Sven Olþon, och uthj arbetzlöhnen afkårtas nembl: 20 öre om dagen.

21.

Pär Nilþon i Wij låtet incitera **Ordin: BåtzMannen Oluf Boijort** för dhett hans hustru skall hafa tubbat dhess lilla dotter att taga uth en Hebbers Nyckell, och således komma till att snatta något uthur Hebberet. Parterne inkommo och berättat sig wahra wänl. förlijkte hwad dheras sak angår.

22.

I lijka måtto hade **Pär Nilþon** instämbdt **Boijort** för dhett han skohlat sagt att Pär Nilþon haft olofl: beblandelße medh Båtzmannens hustru, hwar om dhe i lijka måtto berättat sig wara förlijkte hwadh dheras sak angår, emädan BåtzM:n aldeles nekade sig dhett samma hafa sagt, och des uthan inga wettnen deröfer kunde produceras.

23.

Pijgan Ella Olufzdotter inciterat **Oluf Erickson i Ilsbo Sockn** för resterande 2 åhrs tienste löhn.

24.

Swaranden **Oluf Erickson** absens, Men af **LändzMannen Erick Olþon i Wählstadh Rogstad Sockn** och **NembdeM:n Jon Erickþon i Östanå** edel:n in för rätten betygades, att Oluf Erickson ähr Lagl: Citerat; Alt för dy i anledning Kongl: Majj:tz allernådigste Förordning om wijdtlyftigheters afkortande uthj Rättegånger Dat: d: 4 Julij 1695, uptogs saken och dömbdes Oluf Erson skyldig efter 16 Cap: Rådst:b: St:L: att betahla Ella resterande 2 åhrs löhn 14 P:r och 2 P:r Km:t i Expenser, och för han ej wedh första upropet Comparerade böta 1 P:r S:r.

25.

Hans Hanson i Skogstad, Båtmännen Nilß Trygg och Sven Staka, medh **Drängen Jon Person** till tahltes af **LändsMannen Bengt Hellekart**, för dhett dhe waret en Söndag ifrån Kyrkian, men som dhem intet kunde öfertygas dhett dhe något olofl: taget sig emedlertijdh före, och dhe redan gifet penningar till Kyrkian; blefo dhe för öfrigt Straff befrijade, och allfwarl: förmante gudz hus fljigt att besöka.

26.

LändsMannen Wällförståndigh Anders Bergman androg för Tingsrätten några personer som bewijstat en wakestuga, Nembl: **Sold: And: Elgh, Pijparen Pär Olßon, Drängarne Matts Olßon och Pär Olßon i Bäck**, samt **Johan Olßon i Uthnäs**, hwilket han förmehnar wara skedt emoth Kongl: Maj:ts Kyrkiolag, Säijandes LändsMannen dhes uthan mycket brukeligt där i Socknen att hålla wakestugor. Dhe upnembde personer Comparerade, säija sigh ej afwettat dhett waret så starkt förbudet, hafandes uthan des en stor hoop flere personer waret i samma wakestuga. Tingsrätten tillsporde Swaranderne, om dhe ej hört Kyrkiolagen sig föreläsas å Prädijkstohlarne, hwar till dhe ej kunde neka, men om dhe så egentel. waret tillstädes enär om wakestugorne uplästes, kunna dhe sig ej påminna, bedia ödmiukel. om förskohning dhenna gång, williandes till Kyrkian gärna något ärlägga. Straxt blef för samptl. Allmogen upläst Cap: 18 § 111 om Christelig begrafning, och Allmogen enhälleligen anbefalte slijska wakestugor att und fly, så kärt dhem elliest ähr undergå behörigt straff. LändsMannen i lijka måtto till sagd gifa serdeles ackt att slijska wakestugor ej måge brukas twärt emoth Kongl: Maj:ttz Kyrkolag. Och emedan dhe inciterade uthfäste godwilleligen till Mans 3 P:r Km:t till Kyrkan, läth Tingsrätten dhär medh dhenna gången beroo. skohlandes dhe öfriga, som waret i samma wakestugu, wederbörligen och så blifa ansedde.

27.

Sahl: Kyrkoherdens i Thuna efterlätne änka dygdesamma Maria Lundbergh läth inprotocollera en Obligation, uthgifen af **Oluf Person i Färnöö**, dat: d: 24 Martij 1696, hwaruthinnan Oluf Person tillstår sig wahra skyldigh för 5 Spän sädes Korn 25 P:r Km:t, sättiandes uthi underpant en Häst, hwilken, dher han ej Obligationen för nöijer till nästkom:de Juhl, skall hon samma Häst, enär Hustru Maria Lundbergh så mycket som öfer skiuta bonden betahlar, aldeles behålla.

28.

Emellan **Halstadh, Frölandz, Glimstad och Hiorsta** Byemän **Hög Sockn** Kärande, och af **Tompte, Åkre och Smedzgården Fårþa Sockn** Swarande angående 511 P. 2 ör Km:t använda omkostningar, så wähl wed håldna Härads Synen 1688 d: 29 Aug: som Lagmans Synen 1692 d: 5 8br: till dhen twistiga Sakz af dömmade om rätta Rågängen emällan samma byar och Socknar, hwilka upgångna expenser Högz Män fordra af Fårsaboerna, ähr dhetta Tingsrättens domb afsagd på Fårsa ord: Ting d. 5 Maj 1696.

29.

Såsom A:o 1689 d: 8 och 9 Octobr wedh Häradztinget **Högz** Socknemän icke allenast tappat Saken emoth **Fårsa** Män, uthan och så pro temerario litigio dömbde all bewijsligh omkostnadh till Synegången Fårþa Män refundera, emoth hwilken dom då Högz Sockne Män appellerat under dhen högdt:de och lofl. LagMans Syne Rätt af d: 5 Oct: 1692 wunnit ändring på förra Häradz dommen, finnas intet uthj samma LagMans Synedom förmält dhet Högs Män då straxt på Lagmans Tinget, hwarken begärt, mycket mindre dhem i anledning Kongl: Maj:ttz Förordning 1692 d: 19 April om Stämbningar wed Domstohlarne, då hufwudsaken afdömbdes, några Expenser eller omkostningar blefet tilldömbde af Fårþa Män; Ty kan ej

eller Tingsrätten på lägga Fårþa Män så långt efter betahla till Högs Män dhesse 511 P:r 2 ör expenser, emedan Högs Män straxt wed Lagmans Rätten dhem bordt fordra. Emoth dhenna Domb Appellerade Högs Män med 3 m:r Sm:t.

30.

Sahl: Kyrkioherdens i Thuna Ehrewyrdige Joh: Arnæsii efterlåtne Änka dygdesamma Maria Lundberg läth in protocollera en obligation, uthgifen och underskrefen af **Mickel Person i Halstad**, sampt till Wittne **Carl Lithen** och **Jöns Erþon i Slästa**, dat: d: 1 Majj 1696 hwar uthinnan Mickel Person till står sig efter ricktigh sluten Räckning wara Skyldigh 60 P:r uthom dhe Twå hundrade Fembtijo P:r Km:t efter des Obligation d: 17 Febr: 1687, för hwilka Penningar han sitt hemman i Pant satt, dhe 60 P:r Km:t lofar Mickel Person att betahla nästkommande Kyndermässodag som är d: 2 Feb: 1697 halfa skulden nembl: 30 P:r Km:t i redo pgl:r och dhen öfrige resten med första lägenhet, försäkrandes dygdesamma Matronan uthj förberörde sitt hemman, med wijdare sielfa Obligationen förmähler.

31.

Erick Olþon i Skarmyra Fårþa Sockn efter föregången laga Citation Kärade emoth **Hans Person ibm** angående hemmanet Skarmyra 8 ör i skatt, hwilket han 1692 d: 21 Febr: såldt till Hans Person emoth uthfästade 500 P:r Km:t, påståendes Erick Olþon att som Hans Person ej fullgiordt Köpe Contractet och på wissa föresatte Terminer betalt så till sig som Creditorene hwad han uthfäst, will han träda till sitt Skattehemman igen, serdeles som han innom Laga tijdh för än Swaranden fasta där å kunnat bekomma, Lagl: klandrat, och öfer oriktig betahlning sig beswärat.

Dhäremoth Swaranden Hans Person exciperar och säijer att han efter yttersta förmågo befljitat sigh, både Käranden och hans Creditorer att betahla, men kan fuller något wara åther satt och ännu åtherstå, däremoth Käranden lofat honom Delation på något efter han fick såå hos honom, hafandes för dhett öfriga satt löfte.

Resolut: Såsom befinnes uthj parternas uprättade Köpebref af d: 21 Febr: 1692 om dhetta Skarmyra hemman, dhett Swaranden Hans Person på intet sätt samma Contractz innehåldh efterlefat, I dhett han straxt bordt till Käranden betahla 50 P:r Km:t fölliande WalborgMäso, till Kärandens Creditorer 100 P:r, och sedan åhrligen 30 P:r till Summa blefet fyllest, som ej är skedt; Ty pröfar Tingsrätten skähligt Erick Olþon böra nästkommande fahrdag träda till sitt Skattehem:n Skarmyra 8 ör i Skatt igen, men först åtherställa Hans Person hwadh han på hemmanetz lösen ricktigt befinnas hafa betalt. Skulle och pröfas att Hans Person dhen tijden han dhär bodt, något öfer dhen byggnadh Kongl: Hysesyns ord: honom tillbinder, hafa gården förbättrat, bör Käranden honom dhett samma ochså åhrsättia.

32.

Dygdesamma **Matrona Maria Lundberg** lätt inprotocollera en Obligation uthgifen och underskrefen af **Erick Oluffon i Råå** dat: d: 17 Jan: 1696, hwaruthinnan han tillstår sigh skyldig wara 40 P:r, hwilka han lofar till d: 17 Jan: 1697 att betahla medh interesse, och till säkerhet för samma pgl:r i underpant sätter 3 st: Koor.

33.

Dito en Obligat: af **Hans Erþon i Slästa** Dat: d: 28 Martij 1696 på 80 P:r Km:t som han lofar betahla, och sätter till säkerhet halfa sitt hemman i underpant.

34.

Enär Öfanbe:te dygdesamma **Matrona Maria Lundbergh** sökt 2:dra Resan upbodh på hemmanet **Rijþberg** 9 ör 6 pgl:r Skatt, infan sig **Lars Olþon i Lundh** medh anhållan sin

Sahl. Faders hemman få inlösa, som i dhes omyndiga år är bortsåldt, hwarföre till wijdare med andre upbudet stannade.

35.

Dito lätt dygdesamma **Maria Lundbergh** insinuera ett Köpebref dat: d: 12 Febr: 1696 uprättat af sigh sampt **Wij-** och **Tompste** åboer, hwaruthinnan dhe medh dheras hustrus samptyckio Sällia och uplåta Hustru Maria Lundbergh ett qwarn ställe i **Drefes Ååhn** wedh **Nohrholm** sampt dher widh belägne qwarnbackan och dhett för 264 P:r 24 ör medh mehra sielfa Köpebrefet innehåller. Uppå hwilket Köp nu begärtes upbodh, hwar på fölliande Swar gafz, att wed uplåsandet der af infant sig ingen som dher emoth hade att säija; Men huruwijda samma Ström ifrån hemmanet får abalieneras, och sedan till Bergsbruk tienlig, lämbnas wederbörande hos högre hand att söka.

36.

Änkan dygdes: Hustru Maria Lundbergh i Thuna lätt in för Tingsrätten 1 gl. upbiuda en Sölferskåhl om $38\frac{3}{4}$ lod hon i pant hafer af **Sahl. Hustru Anna Wallenia i Hudwijkzwald** för 92 P:r 5 ör Km:t Capital, för uthan intresse. Dhenna pant till hållas wederbörande igen lösa, elliest i Laga tijdh ware panthafaren lofgifet efter ågången wärdering sin pant förytttra, dhär af sin betahlning taga, och om något kan öferskiutha wederböranden tillställa.

37.

Bonden Oluf Larson i Hambre Idnor Sockn Insinuerade uthj Rätten ett Contract dat: d: 4 Maij 1696, uprättat af honom och **Masmästaren wedh Iggesunds bruk Oluf Person**, lydandes att som Oluf Larson är en barnlös Man och des uthan siuk och bråklig, så att han ej förmå längre sitt hemman 6 ör Skatt wedh makt hålla, hwar före han opdrager dhett samma till Masmästaren Oluf Person, hwaremoth Masmästaren skall Syta och Skötha Oluf Larson med dhes gamla hustru till döde dagar, med mehra Contractet innehåller, begärandes Oluf Larson att 1 gl. upbudet måtte dher öfer bewillias, som skedde.

38.

Dhett beswärade sigh **Änkan Hustru Anna Pedersdotter i Lingarö** öfer **HandelsM:n Sahl. Lars Trescks Änka uthj Hudwijkzwaldh dygdesamma Anna Sterner**, angående en Obligation af d: 18 Sept: 1689 på en Summa af 325 P:r Anna Persdotters **Sahl. Man Anders Person** uthgifet till **Sahl. Anders Larson Tresck**, för hwilka pgl:r Lingarö skall wara pantsatt och 3:ne gånger upbudet, klagandes Anna Persdotter att hon dhett ringast der af ej wettat förän nu Anna Sterner begynte söka sin betahlning, warandes i twijfelsmåhl om alla pertzedlar dhe lefererat till Sahl: Anders Larson, ähro upförda.

Uppå Änkan Sterners wägnar war Fullmäktig **Bonden Oluf Olßon i Finflo**, hwilken påstår efter Obligation sin betahlning, men will dock intet förwägra, med mindre Käranden skall få see anten ricktig book ärhållen af Sahl. Anders Larson Tresck, och således en ricktigh Räckning uthgifen, hwar på Obligationen sig stödier; Alt fördy med parternes samtycko blef Änkan Hustru Anna Persdotter i Lingarö tillordnat LändsMannen Anders Bergman och **TolfMannen Pär Larßon i Wijk**, hwilka skohla iempte henne Liqvidera och öfersee Sahl. Anders Larson Tresckz book och hwarutinnan dhesse 325 P:r bestå.

39.

Framkom för Rätten **Päder Mattzon i Tronbo Fårþa Sochn**, klageligen till känna gifandes, huru såsom genom en oförmodelig wådeld Natten emoth d: 20 Febr: sistleden äro wordne afbrände för honom fölliande huus och fourage, wärderat af **LändsM:n Anders Bergman** och 3 Edsworne Nembdemän till 171 P:r Km:t, Nembl:

1 Stugu byggning bestående af en Säte Stugu med en fram kammare på gafeln, Stugan 9 al:r lång och 9 al:r bred. Kammaren 6 al:r lång 6 al:r bred, jempte en gästestugu 9 al. lång 10 al. bred med en Millan kammare och Förstuga _____ P:r 90:—:—

1 Byggning wäster i gården af 3:ne st: bodar á 8 al:r lång och 7 bred jempte ett Portlijder med tillsterbottn öfer _____ P:r 30:—:—

En Stall och ett Portlijder öster i gården 7½ al:r lång, 5½ al. bredh _____ P:r 20:—:—

Item en Stall wäster i gården á 6½ al:r lång och 5 al. bred med ett lijtet Portlijder wijdh _____ P:r 15:—:—

Uthj ofanber:de Bodar berättar åboen legat 3 gillingar Höö och en Skrinna foder som opbrunnit á 4 P:r gil:n _____ P:r 16:—:—

Σ P. 171:—:— Km:t

Men inga andra pertzedlar i föllie Hans Kongl: Majj:ttz allernådigste befallning af d: 2 Novembr: 1694 Specificerade. Begärandes ödmiukel:n att få niutha Brandstodh härfore. Efterfrågades på dhett nogaste huru elden kommet löös? Hwar till ingen ringaste underrättelße kunde gifas, wijdare än att om natten blef först af brändt wästra Cammaren och så wijdare. Dhetta attesterade grannerne med honom; Och eftersom ingen större uplysning här uthinnan stod att hämpta, för uthan twenne personer och så blefet innebrände, skötz dhetta ährende till Nembdens öferläggande, hwilka ehälleligen intygade, dhett dhe ej annat kunde sluta, än dhenna olycka uthaf Rättan wåda tijmat, som Lagen i dhett 35 Cap: B:B: L:L: förmåler, hwar före dömbdes Pär Matzon i Tronbo i förmågo 37 Cap: B:B: L:L: och 34 § Kongl: Husesyns ordningen wara berättigat åthniutha Brandstod 171 P:r Km:t, hwar om Pär Matzon hafer sig hos **Wälborne H:r General Majoren och Landshöfdingen Carl Gustaf Frölick** i ödmiukhet angifa.

40.

Crono LändsMannen Wällförståndig Anders Bergman anklagade för Tingsrätten **Chergeanten under Wälborne H:r Major Bruckners Compag: Jöran Holm**, och förlofade **Båtzman Erick Anderson Plunta**, hwilka i går aftons här uthj Tingsgården hwar andra medh hugg och slag öferfallet, oacktandes att Laga ting och Tingsfredh war uthlyst, hwar egönom mäckta stort oliudh och förargelße är skedt. Rei præsentés, kunna här till intet neka, williandes skulden dhen ene på dhen andra skiuta, till wettne i dhenna sak producerandes **Gästgifwarens Erick Olþons Sohn Oluf Erickþon**, hwilken efter aflagd Edh medh hand å bok wettnade, att då han i aftons inkom i Stugan öfer gården såg han huruledes Chergeanten Holm och BåtzMannen Plunta höllo hwar andra i håret och sloges, sedan dhe woro åthskilda, skälde dhe hwar andra S: V: för hundzfotter och fittor, hafandes dhe uthi Stugan, hwarest dhe woro slaget uth 9 st: ruthor.

Oluf Erickson i Stenbo en gammal Man efter aflagd edh betygade att Chergeanten begynte först skälla BåtzM:n som till förne nembdt är, BåtzM:n gaf lijka skälzordh till baka, och lyckades intet bättre än Chergeanten slog BåtzM:n 2:ne öhr fijhlar, dhärpå BåtzM:n reste sigh up emoth, fattandes hwar andra i Håret medh hugg och slag, och BåtzM:n wille resa Chergeanten på Brasen.

Dhenna Båtzman har allenast ett been, men betygas af Nembden och dhen tillstädes warande allmogen, att han är en mycket förhärdad och gudlöös kropp, ehuruwähl han så lahm är, hafer han till förne ofta giort slijka förargelßer.

Crono BefallningsMannen Wälbetr:de Johan Broman upsteg för Rätten, beswärandes sig högel:n huruledes dhen oroliga BåtsM:n, då han i aftons blefet tagen i arrest för dhes Slagsmåhl, skrijkande och ropande skull här på Tingsplatzen, och förde i nästa gårdh mitt öfer, hafer han medh skamlösa ordh uth faret på honom för dhett han giort sitt embete, och anbefalt Båtsmannen Arresten, hwaröfer BefallningsM:n i lijka måtto på BåtzM:n begärer laga straff, serdeles som dhetta uthi hans tjänstz förrättning passerat är.

BåtzMannen kunde intet stort här emoth neka, men wijser sig ändock mycket stursk.

Till wettne i dhenna sak producerades först **Jöns Erþon i Hedstadh**, hwilken medh lijflig edh besannade, att han hörde BåtzM:n Erick Anderson Plunta i aftons säija, dhett han hade nu tient så många Konungar, men förtryter att en Fougde diefwull skulle så låtha fängsla honom, medh mehra oanständigt.

Erick Jonþon i Hambre edel:n wettnade äfen som Jöns Erþon bekänt, emädan han stått bredewed och hörddt därpå.

Resolut:

Tingsrätten till dömmar Chergeanten Jöran Holm för oliudh och förbudzbrått han i går aftons medh förlofade BåtzM:n Erich Anderþon under warande Tingstijma föröfat, att böta sina 40 m:r S:mt ex analogia 13 Cap: Edzöreb: St: L: och des uthan för 3 öhr fijhlar han slagat Erick Anderþon 3 gl. 3 m:r, och 3 m:r för Hårdrag. BåtzM:n Erick Anderþon skall i lijka måtto böta sine 40 m:r S:mt såsom dhen Tingsfreden brutet. Och som af 2:ne edel: wettnen är in tygat dhett dhenne Båtzman medh mycket ohöfweska ordh uthfaret på BefallningsM:n, då han låtet taga honom i arrest, som i Ransakningen finnas, dhess uthan wijst stor Sijdewördat straxt efter slagsmåhlet uth för Tingsdörren då han blef åthwardnat tijga och intet ropa, skall i lijka måtto efter 12 Cap: Konungs: St: L: böta sina 40 m:r S:mt, och för dhett han kallat Chergeanten oqwädins ordh 3 m:r, Hårdraget honom 3 m:r, skuffat honom i Spijsen 3 m:r, för blodhwijte 3 m:r.

41.

Änkan Hustru Britta Hansdotter i Hambre Idnår Sockn låtet incitera sin **Styfsohn Oluf Pederson ibm** för en Båth han henne owetterligen skall i från taget och brukat, sampt kallat henne åthskilliga skåhlzordh.

Swaranden præsens, en dehlz nekar här till, endehlz beder StyfModren om uhrsächt.

Till Wettne i dhenna sak war allenast **LändzMannen Bengt Hellekart**, som ingaf sin Skriftel. berättelße härom. Parterne giorde af tråde och något efter inroptes.

Uppå Swarandens trägna anhållan tillstå parterne sigh wähl och wänl. kommet öferens, och Skriftel: blefet förlijkte, att Oluf Pederson efterlåter sin StyfModer blifa hos sig till dhess han får upbygga henne en stuga, och emedlertijdh bruka dhe huus hon nu besitter; Dhär emoth StyfModren till gifer honom alt hwadh han kan hafa brukat, medhmehra sielfa Skriften innehåller. Förnögde giorde afträda.

42.

2:dra gl. låther **Pälle Pärþon Kruus** upbiuda Skattehem:t **Hedstadh** 13 ör Skatt, och efter han är obördig där till, skall innan honom 3:die upbudet meddehlas, undersökas huru dhett kan wara tienliget för Kongl: Maj:tt och Cronan att inbörda.

43.

Fyra **Tolfmän**, Nembl. **Erich Olþon i Åkre**, **Johan Pärþon i Långbyn**, **Pär Swänþon i Romstadh** och **Nils Perþon i Mathnäs** aflade sina lijfliga eder, att wärderingen på Sängstugu byggningen i **Trogstadh** som **HandelsMannen Forsbergh** afstådt till **LändsM:n Bergman**, war richtig, och efter yttersta förståndh förrättat.

44.

För **Hustru Britta i Hedsta** blifer till MålzMan förordnat och **Authoricerat Erick Staffanson i Dahlen Öferby**, med egen god willia för henne tahla och swara i dhess angelägenheter.

45.

3 gången låther **Oluf Anderson i Trogstad** upbiuda Skattehem:t **Bäck** 8 ör 12 pgl:r i Skatt i **Fårå Sockn**, han sigh tillhandlat af **Sven Erson i Bäck**.

46.

Wälborne H:r Majoren Christian Bruckner egönom **Munsterskrifaren Wäll:t Anders Wattlindh** tilltahlade **Bonden Erick Jonßon i Hambre** för dhett han skohlat hotat sigh willia köra H:r Majorens Swijn i Elfen, och emädan twänne Swijn för H:r Majoren straxt efter ähro bortkombne, hwar af ett är igen funnet emällan Stenarne i elfen, men dhett andra aldeles borta; Ty förmehnar H:r Majoren Erick Jonson sin hotelse wärkstält, serdeles som han, hehla den dagen, då Swijnen kommo bort, waret kring om be:te åker och gödat sina ägor, medh mehra dhes Skriftel. Libell innehåller, hwilken medh Charta Sigillata skall beläggas.

Swaranden Erick Jonßon præsens, nekar aldeles så wähl för sigh som sitt folck att dhe dhenna giärning på H:r Majorens Swijn giort.

Tingsrätten förmante bonden om han till dhenna giärning woro skyldigh, skulle han tahla sielf wed H:r Majoren, torde honom des brått blifa tillgifet.

Erick Jonßon Swarar där på att ehuruwähl han weth sigh wara hehlt oskyldigh, will han lijkwähl tahla medh H:r Majoren där om.

Dagen efter inkom Munsterskrifaren Wattlindh och begärte saken måtte Differeras till nästa Ting att H:r Majoren emedler tijdh om bättre skähl sigh får om hugsa, hwilket efterlåt.

47.

2:dra gl:n låther **Erick Jonßon i Trogstadh** upbiuda hem:t Trogstad 8 ör 3 pgl:r dhär emoth **Oluf Erßon i Öferbyn** klandrade som närmare bördzman.

48.

För **Pijgan Chierstin Mickelsdotter** blifer till MåhlzMan förordnat och Authoricerat **Anders Olßon i Kläckareswedja**, med egen god willia för henne uthj dhes angelägenheter tahla och Swara.

49.

För **Systrarna Britta och Karin Jonsdöttrar** blifa till Måhlzmän förordnade och Authoricerade **Nils Jonßon i Lijda** och **Jon Swänßon i Näset**, hwilka uthj Pijgornas angelägenheter äga tahla och Swara.

50.

Dhett hade **Johan Olßon i Backan** lagl. låtet incitera **Pär Olßon i Bärlåck** för 15 P:r Km:t han skohlat på Kärändens Hustrus wägnar taget hos **Bårgaren i Hudwijkzwaldh Sahl: Nils Erßon**, hwilka pgl:r Johan Olßon sedermera hafer måst till Sahl. Nils Erßons Succesor Matrimonij **Oluf Hoffman** betahla, och efter Swaranden bewettnades af LändzMan och Nemnden, ligga Mycket illa Siuk, och lijka som af slag angrepen, förwäntade Tingsrätten dhes **Sohn Comminst: Wyrd: H:r Gulick Bergqvist**, hwilken widh des ankomst uppå Tingsrättens förehållande, Reste hem till sin Fader och skaffa bonden en Obligation, hwilken war underskrefen af des **Hustru Margretha Gulickzdotter** samt Sohnen H:r Gulick hwaruthinnan uthfästas till Hösten 20 P:r Km:t att betahla till Johan Olßon. Samma Obligation blef Kärändan tillstält.

51.

Föliliande hemman blef uppå **H:r BefallningsMannen Wälbetr:de Johan Bromans** begäran för å dragen Crono rest upbudne, Nembl.

Tuna Sockn		
Fors	Jon Anundßons	} 1 gl.
	Oluf Persons	
Tunbyn	Oluf Nilßons	} 3 gl.
Slasta	Nils Pärßons	
Högh Sockn		
Fors	Lars Köniksons	} 1 gl.
	Rogstad S:n	
Wählstadh	Zachris Olßons	
Stambnäs	Oluf Olßons	

52.

Bonden Matz Anderson i Wijxsta blifer uppå **BefallningsMannens Wälbetr:de Johan Bromans** andragande för Crono hemmanet **Hambre**, hwilket **Erick Carlson** åbor, till ärkiändh anten flötta hebbret så gott på platzen igen dhär dhett till förne stått, eller och gifa Erich Carlson 15 P:r Km:t.

53.

Enär grannarne af fölliande Socknar och byar om ett tarfeliget swediande anhöllo, Nembl. **Idnår S:n, Ilsbo S:n, Frölands** byamän, **Pär Olßon i Hiorstad, Hustru Lisabeth ibm, Jon Swänßon i Edstad Hög S:n, Sördahlbomän, Trogstad, Wijxstad** byar, bolagarne i **Öfernäs** och **Bergie**, ByelagsMännen i Trogstad, **Mathnäs, Hägnäs** och **Klångstad**, blef uppå hwarderas ingifna Skrift således Resolverat och skrefet som föllier.

54.

Såsom HäradsHöfdingen ännu är obekant om Skogarnes lägenhet, och huru mycket hwar och en för Muhlebetetz ränsande kan betarfa att Swedia, dock af Tolfmännen berättas att dhetta Swediande wederbörande skall wara angeläget och tienligt. För dhen skull i anledning Kongl: Majj:tz allernådigste förordningar blifer ett högst tarfeligit swediande för Muhlebetetz ränsande dhem tillåtet, men intet förän owaldh laga syn öfvergången ähr som kan pröfa att ingen skogh till timber och Master, sampt för Bergsbruken nyttigh, kullfälles, jempte huru mycket hwar och en kan betarfa, skeer något här emot hafa wederbörande sielfa dhär före att swara, att Kongl: Majj:tz allmenningen ej ofredas.

55.

Uppå dhe personers ingifna Skrifter till Tingsrätten, som sökt att bekomma åhlefisket uthj **Drefes åhn**, blefo fölliande swar gifna, Nembl:n

Änkan dygdesamma Hustru Maria Lundhbergh:

Så wijda dhe personer som för tijden bruka och emoth åhrligh Taxa innehafa förestående Åhlefiske i Drefes åhn, hwarken woro tillstädes å tinget, ej äller till dhen ändan inkallade, så anstodh Tingsrätten så mycket mindre them till præjudice något att resolvera, uthan som dhetta om Änkans, dygdesamma Maria Lundbergz till bodh synes lända till Hans Kongl: Majj:tz intresses förmerande, hafer hon sig medh slijk ansökning hos **Wälborne H:r General Majoren och Landzhöfdingen Carl Gustaf Frölick** i ödmiukhet att angifa.

Gästgifaren Pehr Olßon i Sanna:

Gästgifaren Per Olßon i Sanna måste med dhetta sitt ansökande gifa sig an hos Wälborne H:r General Majoren och Landshöfdingen Carl Gustaf Frölick, emädan Tingsrätten ej uthan skähl

kan afhända dhem dhetta fisket som Taxan uthgifa, kunnandes wähl tyckas nyttigt och tienligt att slijkt fiske kommo under gästgiferijet, men efter dhett af flera affecteras, till Kongl: Majj:tz intraders formerande, då dhen mästbiudande lämbnas, hwilket dock alt som förmält är under Wälborne H:r General Majoren och Landzhöfdingens Nådgunstige ompröfande hemställes.

56.

Om giärningsmän blef examminerat, **Tuna Sockn Hans Hansons Dräng Sven Person** togh aldrig emoth något paß, ett år war han **Skräddare** dräng, upsade aldrig någon tjänst. **Rogstad Sockn, Skomakare Samuel Jonson**, antagen 1695 af Socknen i Rogstadh, waret Skomakare i **Hög S:n** tillförne, och berättas gifa giärningsöron. Item **Skomakare Erick Jonßon i Fårþa**.

57.

Resten Examminerades uthj Thuna, Idnor, Rogsta, Ilsbo, Fårþa och Hög Socknar för åhren 1688, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, hwilken uthaf dhe som tillstädz woro tillstodz, ehuruwähl en dehl woro borta, så att man om dhem ingen annor rättelse hafa kunde, än såwijda Ländz- och TolfMän intygade att dhem wetterliget woro, dhett en sådan Rest på dhem stodo och dhe wederkännas ordsaken till slijk stor rest beklaga dhe waret, Gud bättre, dhen stora miswäxt wår herre straffet Landet medh. Wedh tillfrågan om dhe woro uthpantade något för Resten? Swara Neij, men i sombl. Socknar är pantskrefwen, men intet uthtagne, lofa medh största flijt sig Resten skohla afbördä. Kunna ej äller annat säija, än att dhen af wederbörande Cronobetiente alt jempt om uthlagornas Clarerande waret påmint, men tywärr, dheras Lägenhet ej waret sådan, att dhe mäcktat betahla.